

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-352-1-11>

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОБЛІКУ: ВИМОГИ СЬОГОДЕННЯ

ACCOUNTING DIGITALISATION: THE REQUIREMENTS OF TODAY

Оляднічук Н.В.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування
Уманського національного університету садівництва
м. Умань, Україна*

Nataliia Olyadnichuk

*Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Accounting and Taxation
Uman National University of Horticulture
Uman, Ukraine*

Підлубна О.Д.

*викладач кафедри обліку і оподаткування
Уманського національного університету садівництва
м. Умань, Україна*

Olha Pidlubna

*Teacher of the Department of Accounting and Taxation
Uman National University of Horticulture
Uman, Ukraine*

Теоретичні аспекти і практика ведення бухгалтерського обліку постійно змінюються та динамічно розвиваються в сучасному соціально-економічному просторі. Спеціалісти обліково-економічного профілю мають глибинно володіти інструментами та компетенціями, щоб забезпечити собі конкурентоспроможні умови на ринку бухгалтерських послуг. Завдяки прогресу в бухгалтерських технологіях реальною є можливість консультування, спілкування, обміну обліково-аналітичною інформацією у віддаленому режимі, що оптимізує витрати часу спеціалістів.

Розвиток інформаційних та комп'ютерних технологій, удосконалення математичного моделювання та систем управління економічними процесами підвищує запит на створення єдиного

інформаційного простору. Бухгалтерський облік зазнає стрімких позитивних змін при інтегруванні з ІТ-технологіями, тому професія бухгалтера вимагає не тільки знань облікового характеру, але й потребує навиків користування новітніми автоматизованими системами сучасного цифрового середовища.

Сукупність чинників щодо розвитку та удосконалення обліку в умовах цифровізації завжди знаходяться в центрі уваги науковців, серед яких Гайова А.В., Малинич Н.В., Канцедал Н.А., Карпенко О.В., Плікус І.Й., Головіна Д.В., Король С.Я., Клочко А.О., Рогова Н. та інші.

Запровадження цифровізації обліково-аналітичних процесів, підвищення якості інформаційних технологій, сприятиме збільшенню кількості методів бухгалтерського обліку, що в свою чергу забезпечить гармонізацію останніх із завданнями обліку. Канцедал Н.А. [2, с. 33] наголошує на тому, що цифровізація бухгалтерського обліку руйнує міф про ймовірність зникнення у майбутньому професії бухгалтера й вимагає вдосконалення методів навчання у закладах вищої освіти. Розділяємо думку авторів стосовно того, що такі технології як блокчейн, є передумовою трансформацій в методах реєстрації облікових даних [3, с. 169]. При веденні бухгалтерського обліку та формуванні звітності завдяки застосуванню технології блокчейн підвищується безпека зберігання даних, унеможливується їх навмисне виправлення чи видалення [1, с. 315]. Застосування блокчейн забезпечує контроль щодо здійснених господарських операцій, синхронізацію та збереження бази даних. Поряд із позитивними моментами виникають додаткові проблеми, наголошують автори, здебільшого це поширення кіберзлочинності через збільшення інформаційних систем, які використовують персональні дані. Аналогічної думки колектив авторів [4, с. 174], які вважають, що широке застосування блокчейн в обліку є передчасним, оскільки не всі можливості й особливості даної технології вивчені достеменно.

Сучасні цифрові технології можуть запропонувати користувачам різні платформи та програми, серед яких, штучний інтелект та машинне навчання, які можуть застосовуватися для автоматизації регулярно повторюваних та структурованих завдань, для групування платників податків за конкретними параметрами податкової дисципліни, а також для організації та планування податкових перевірок тощо [5, с. 105]. Застосування штучного інтелекту для здійснення економічного аналізу та обробки його результатів дозволить бухгалтерам більше часу витратити на пошук перспективних стратегічних творчих рішень.

Систематизувати обліково-економічну інформацію, проаналізувати її та дослідити ефективність підприємницької діяльності завжди було досить складно і трудомістко. Сучасна цифрова система бухгалтерського обліку спроможна надавати в режимі реального часу повну інформацію щодо наявності і руху активів та зобов'язань суб'єкта підприємництва, яку можуть відстежувати члени управлінського апарату підприємства. Завдяки єдиній платформі, яка інтегрується з іншими об'єктами бізнесу, співробітники можуть автоматично збирати та узгоджувати дані, не витрачаючи часу на введення чи оновлення інформації в ручному режимі.

Серед розмаїття ІТ-технологій першочергове місце належить програмному забезпеченню та надійній автоматизованій системі, які дають точні та неупереджені результати. Природа цифрових систем бухгалтерського обліку характеризується беззаперечним доступом до бази даних, завдяки використанню інтегрованих систем, звітності в реальному часі. Впровадження цифрових інструментів призводить до зміни техніки збору, накопичення та обробки облікової інформації:

- збір, накопичення та первинна обробка обліково-аналітичних даних в будь-якому місці з доступом до мережі Інтернет за умови хмарного програмного забезпечення;

- формування (створення) документу (сукупності документів) на базі одного первинного;

- автоматичне формування бази даних про стан обладнання та процеси виробництва, за умови оснащення машин та механізмів датчиками, контролюючими пристроями тощо.

Таким чином, зміни, що сьогодні відбуваються в обліково-економічній практиці актуалізують систему питань теоретично-прикладного характеру. Впровадження цифрових технологій у бухгалтерському обліку прямо чи опосередковано стосується всіх етапів процесу обробки обліково-аналітичної та економічної інформації. Тому трансформація бухгалтерського обліку відповідно до нових потреб сьогодення є необхідним етапом його розвитку.

Література:

1. Гайова А.В., Малинич Н.В. ІТ-модернізація бухгалтерського обліку та її перспективи. *Розвиток бухгалтерського обліку та оподаткування в Україні: теорія, практика та професійна етика* : зб. тез Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Ірпінь (5–6 листопада 2020 р.). Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. С. 314–316.

2. Канцедал Н.А. Бухгалтерський облік цифрової епохи: розширення термінологічних кордонів. *Облік і фінанси*. № 1 (83), 2019. С. 29–34.

3. Карпенко О.В., Плікус І.Й. Головіна Д.В. Вплив цифровізації на розвиток бухгалтерського обліку: Міжн. наук.-практ. інтернет-конф. «Соціально-економічні та правові чинники розвитку національної економіки України: облікові, аналітичні та контрольні аспекти в сучасних умовах інтеграційних процесів» (м. Полтава, 22 листопада 2018 р.). Полтава : ПУЕТ, 2018. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstreamdownload/123456789/70891/1/PlikusTsifrovoy_uchet.PDF.

4. Король С.Я., Клочко А.О. Цифрові технології в обліку й аудиті. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2020. № 1. С. 170–176. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2020_1_31.

5. Рогова Н. Трансформація політики, інструментів і технологій обліку та оподаткування в умовах цифрової економіки. *Фінансовий простір*. 2020. № 2 (38). С. 103–116.